

SPRÁVA

o overení ročnej účtovnej závierky Výkonnej agentúry Európskej rady pre výskum za rozpočtový rok 2014 spolu s odpoveďami agentúry

(2015/C 409/28)

ÚVOD

1. Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (ďalej len „agentúra“ známa tiež ako „ERCEA“) so sídlom v Bruseli bola zriadená na základe rozhodnutia Komisie 2008/37/ES⁽¹⁾. Agentúra bola zriadená na obdobie od 1. januára 2008 do 31. decembra 2017 s cieľom riadiť špecifický program „Idey“ v rámci 7. rámcového programu pre výskum⁽²⁾.

INFORMÁCIE NA PODPORU VYHLÁSENIA O VIEROHODNOSTI

2. Auditorský prístup Dvora audítorov zahŕňa analytické auditorské postupy, priame testovanie operácií a hodnotenie kľúčových kontrol systémov dohľadu a kontroly agentúry. Dopĺňajú ich dôkazy získané prácou iných audítorov (ak sú relevantné) a analýza vyhlásení vedenia.

VYHLÁSENIE O VIEROHODNOSTI

3. Podľa ustanovení článku 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) Dvor audítorov kontroloval:

- a) ročnú účtovnú závierku agentúry, ktorá pozostáva z finančných výkazov⁽³⁾ a výkazov o plnení rozpočtu⁽⁴⁾ za rozpočtový rok končiaci sa k 31. decembru 2014,
- b) a zákonnosť a riadnosť príslušných operácií.

Zodpovednosť vedenia

4. Vedenie zodpovedá za vyhotovenie a verné predloženie ročnej účtovnej závierky agentúry a za zákonnosť a riadnosť príslušných operácií⁽⁵⁾:

- a) Zodpovednosť vedenia v súvislosti s ročnou účtovnou závierkou agentúry zahŕňa návrh, zavedenie a udržiavanie systému vnútornej kontroly relevantného pre zostavenie a verné predloženie finančných výkazov, v ktorých sa nenachádzajú významné nesprávne v dôsledku podvodu alebo chyby; výber a uplatňovanie vhodných účtovných postupov na základe účtovných pravidiel prijatých účtovníkom Komisie⁽⁶⁾ a účtovné odhady, ktoré sú za daných okolností primerané. Riadiaci výbor schvaľuje ročnú účtovnú závierku agentúry po jej zostavení účtovníkom agentúry na základe všetkých dostupných informácií, a po priložení poznámky k účtovnej závierke, v ktorej účtovník okrem iného vyhlasuje, že získal primeranú istotu, že účtovná závierka vyjadruje pravdivo a verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu agentúry.
- b) Zodpovednosť vedenia v súvislosti so zákonnosťou a riadnosťou príslušných operácií a dodržiavaním zásady riadneho finančného hospodárenia zahŕňa návrh, zavedenie a udržiavanie účinného a efektívneho systému vnútornej kontroly, ktorý tvorí primeraný dohľad a náležité opatrenia na zabránenie nezrovnalostiam a podvodom a v prípade potreby právne konanie na spätné získanie nesprávne vyplatených alebo využitých finančných prostriedkov.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 9, 12.1.2008, s. 15.

⁽²⁾ V prílohe sú na informačné účely zhrnuté právomoci a činnosti agentúry.

⁽³⁾ Finančné výkazy obsahujú súvahu a výkaz hospodárskeho výsledku, tabuľku toku hotovosti, výkaz zmien čistých aktív, prehľad hlavných účtovných postupov a ďalšie vysvetľujúce poznámky.

⁽⁴⁾ Výkazy o plnení rozpočtu pozostávajú z výkazu výsledku rozpočtového hospodárenia a prílohy k nemu.

⁽⁵⁾ Články 38 až 42 nariadenia o rozpočtových pravidlách agentúry.

⁽⁶⁾ Účtovné pravidlá schválené účtovníkom Komisie sú založené na medzinárodných účtovných štandardoch pre verejný sektor (IPSAS) vydaných Medzinárodnou federáciou účtovníkov, prípadne na medzinárodných účtovných štandardoch (IAS)/medzinárodných štandardoch finančného výkazníctva (IFRS) vydaných Radou pre medzinárodné účtovné štandardy.

Zodpovednosť audítora

5. Zodpovednosťou Dvora audítorov je na základe auditu predložiť Európskemu parlamentu a Rade ⁽⁷⁾ vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti ročnej účtovnej závierky a zákonnosti a riadnosti príslušných operácií. Dvor audítorov vykonáva audit v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi a etickým kódexom IFAC a medzinárodnými štandardmi najvyšších kontrolných inštitúcií INTOSAI. Podľa týchto štandardov je Dvor audítorov povinný naplánovať a vykonať audit tak, aby získal primeranú istotu, že ročná účtovná závierka agentúry neobsahuje významné nesprávnosti a že príslušné operácie sú zákonné a riadne.

6. Dvor audítorov pri audite postupuje tak, aby získal audítorské dôkazy o sumách a údajoch v účtovnej závierke, ako aj o zákonnosti a riadnosti príslušných operácií. Výber postupov závisí od úsudku audítora, ktorý hodnotí riziko významných nesprávností v účtovnej závierke, ako i to, či v príslušných operáciách došlo k závažnému porušeniu právneho rámca Európskej únie, či už z dôvodu podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní týchto rizík audítor zohľadňuje vnútornú kontrolu, ktorá je relevantná pre zostavenie a verné predloženie účtovnej závierky, a systémy dohľadu a kontroly, ktoré sú implementované na zaistenie zákonnosti a riadnosti príslušných operácií, aby sa mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností. Audit tiež obsahuje hodnotenie vhodnosti uplatnených účtovných postupov a primeranosti účtovných odhadov, ako aj hodnotenie predloženia účtovnej závierky ako celku.

7. Dvor audítorov sa domnieva, že získal dostatočné a primerané audítorské dôkazy pre svoje vyhlásenie o vierohodnosti.

Stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky

8. Dvor audítorov zastáva názor, že ročná účtovná závierka agentúry vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk jej finančnú situáciu k 31. decembru 2014 a výsledky jej operácií a tokov hotovosti za príslušný rozpočtový rok v súlade s ustanoveniami jej nariadenia o rozpočtových pravidlách a účtovnými pravidlami, ktoré schválil účtovník Komisie.

Stanovisko k zákonnosti a riadnosti operácií súvisiacich s účtovnou závierkou

9. Podľa názoru Dvora audítorov sú operácie súvisiace s ročnou účtovnou závierkou za rozpočtový rok končiaci sa k 31. decembru 2014 zo všetkých významných hľadísk zákonné a riadne.

10. Prípomienky uvedené v nasledujúcej časti nemajú vplyv na stanoviská Dvora audítorov.

PRIPOMIENKY K VNÚTORNÝM KONTROLÁM

11. Postupy týkajúce sa hmotného a nehmotného majetku je potrebné ďalej zlepšiť, aby sa zaistilo ich správne zabezpečenie a príprava včasných, presných a úplných informácií v tejto oblasti. Zoznam aktív je potrebné aktualizovať z hľadiska umiestnenia aktív, je potrebné formalizovať postupy inventarizácie a usmernenia agentúry ku kapitalizácii vnútorne vytvoreného nehmotného majetku musia obsahovať dostatočne podrobné údaje, aby sa zabezpečil jednotný prístup.

⁽⁷⁾ Články 87 až 92 nariadenia o rozpočtových pravidlách agentúry.

Túto správu prijala komora IV, ktorej predsedá Milan Martin CVIKL, člen Dvora audítorov, v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 8. septembra 2015.

Za Dvor audítorov

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

predseda

PRÍLOHA

Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (Brusel)

Právomoci a činnosti

<p>Oblasti právomoci Únie vyplývajúce zo zmluvy (článok 182 Zmluvy o fungovaní Európskej únie)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Európsky parlament a Rada prijímajú viacročný rámcový program stanovujúci všetky činnosti Únie v súlade s riadnym legislatívnym postupom a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom. Rámcový program: <ul style="list-style-type: none"> — stanoví vedecké a technologické ciele, ktoré sa majú dosiahnuť činnosťami stanovenými v článku 180, a určí príslušné priority, — naznačí hlavnú orientáciu týchto činností, — určí maximálnu celkovú sumu a podrobné pravidlá finančnej účasti Únie na rámcovom programe a príslušný podiel na každej z vymedzených činností. 2. Rámcový program sa prispôsobuje alebo dopĺňa podľa vývoja situácie. 3. Rámcový program sa uskutočňuje osobitnými programami stanovenými pre každú z činností. Každý osobitný program vymedzí podrobné pravidlá vykonania, dĺžku trvania a potrebné prostriedky. Súhrn potrebných súm vymedzených na osobitné programy nesmie prekročiť maximálnu celkovú sumu určenú pre rámcový program a každú z činností. 4. Osobitné programy Rada prijme v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom a po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom.
<p>Právomoci agentúry (vykonávacie rozhodnutie Komisie 2013/779/EÚ) [rozhodnutie Komisie C(2013) 9428, zmenené rozhodnutím Komisie C(2014)9437]</p>	<p>Ciele</p> <p>Agentúra bola zriadená v decembri 2013 na základe rozhodnutia Komisie 2013/779/EÚ s cieľom riadiť konkrétny cieľ „posilniť hraničný výskum prostredníctvom činností Európskej rady pre výskum“ časti I „Excelentná veda“ špecifického programu na vykonávanie programu Horizont 2020 (2014 – 2020). Tento cieľ implementuje Európska rada pre výskum (ERC), ktorú tvorí nezávislá vedecká rada, ktorá stanovuje vedeckú stratégiu ERC a monitoruje jej implementáciu agentúrou zodpovednou za prevádzkové riadenie.</p> <p>Agentúra je nástupcom výkonnej agentúry zriadenej na základe rozhodnutia 2008/37/ES a riadi sa všeobecným štatútom nariadenia (ES) č. 58/2003.</p> <p>Agentúra je poverená vykonávaním zvyšných častí špecifického programu „Idey“, ktorý riadil jej predchodca v siedmom rámcovom programe (2007 – 2013).</p> <p>Úlohy</p> <p>Úlohy agentúry sú opísané v rozhodnutí o delegovaní [pozri rozhodnutie Komisie C(2013)9428], zmenenom rozhodnutím Komisie C(2014)9437, konkrétne v článku 4 a prílohách I až III. Medzi úlohy, ktoré boli agentúre zverené, patria:</p> <ul style="list-style-type: none"> — všetky aspekty administratívneho riadenia a plnenia programu a konkrétne hodnotiace postupy, partnerské hodnotenie (peer review) a výberový proces v súlade so zásadami stanovenými vedeckou radou; — finančné a vedecké riadenie grantov; — potrebná podpora vedeckej rade pri výkone jej úloh.

<p>Správa [rozhodnutie Komisie C(2014)430, zmenené rozhodnutím Komisie C (2014)9447] (nariadenie (EÚ) č. 1291/2013) (rozhodnutie Rady 2013/743/EÚ) [nariadenie Rady (ES) č. 58/2003]</p>	<p>Riadiaci výbor</p> <p>Riadiaci výbor je orgánom, ktorý vykonáva dozorné operácie agentúry. Vymenúva ho Komisia [pozri rozhodnutie Komisie C(2014) 430, zmenené rozhodnutím Komisie C (2014) 9447]. Prijíma ročný plán práce agentúry (po schválení Komisiou), administratívny rozpočet a výročné správy. Tvoria ho piati členovia.</p> <p>Vedecká rada ERC</p> <p>Vedecká rada ERC je na základe nariadenia (EÚ) č. 1291/2013 poverená stanovením celkovej vedeckej stratégie pre cieľ špecifického programu, rozhoduje o type výskumu, ktorý sa bude financovať v súlade s časťou 1.2 časti I prílohy I. Funguje autonómne. Hlavné znaky ERC: zaručuje účinnosť jej vedeckého programu, kvalitu jej pôsobenia a postup partnerského hodnotenia a jej dôveryhodnosť v rámci vedeckej komunity. Podľa článku 7 rozhodnutia Rady 2013/743/EÚ medzi jej úlohy patrí predovšetkým vypracovanie ročného pracovného programu na vykonávanie činností ERC a procesu partnerského hodnotenia, ako aj monitorovanie a kontrola kvality implementácie osobitného cieľa „Európskej rady pre výskum (ERC)“ bez toho, aby bola dotknutá zodpovednosť Komisie. Tvoria ju dvadsať dva členov vymenovaných Komisiou.</p> <p>Riaditeľ agentúry</p> <p>Menovaný Európskou komisiou na štyri roky.</p> <p>Vonkajšia kontrola</p> <p>Európsky dvor audítorov.</p> <p>Orgán udeľujúci absolutórium</p> <p>Parlament na odporúčanie Rady.</p>
<p>Zdroje, ktoré mala agentúra k dispozícii v roku 2014 (2013)</p>	<p>Rozpočet</p> <p>36,3 (40,1) mil. EUR (konečný rozpočet prijatý výkonnou agentúrou)</p> <p>Stav zamestnancov k 31. decembru 2014</p> <p>Z prevádzkového rozpočtu na rok 2014 sa zabezpečuje plán pracovných miest so 100 (100) dočasnými zamestnancami a rozpočtom na 289 (289) zmluvných zamestnancov a vyslaných národných expertov, t. j. pri celkovom počte 389 (389) zamestnancov. Z toho bolo na konci roku 2014 obsadených 388 (379) miest:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 99 (99) dočasných zamestnancov, z toho 15 (13) dočasne pridelených a 84 (86) externých; — 277 (270) zmluvných zamestnancov; — 12 (10) dočasne pridelených národných expertov <p>Zamestnanci pridelení na vykonávanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — prevádzkových úloh (vedecký odbor a odbor riadenia grantov): 70 % (70 %); — administratívnych úloh (ostatné odbory): 30 % (30 %).
<p>Produkty a služby v roku 2014 (2013)</p>	<p>1. Monitorovanie dohôd o grante udelených v rámci programu Horizont 2020 (H2020), výzvy na predkladanie návrhov na získanie grantov pre začínajúcich výskumných pracovníkov, grantov pre konsolidátorov, grantov pre skúsených výskumných pracovníkov a grantov na potvrdenie koncepcie. Plán práce programu H2020 sa realizuje na základe každoročnej výzvy na predloženie návrhov, po ktorých nasleduje hodnotenie (nezávislými expertmi), príprava a podpísanie dohôd o grante a napokon monitorovanie realizácie projektov. Výsledkom každej výzvy na predloženie návrhov je niekoľko dohôd o grante s predpokladaným projektovým cyklom približne päť rokov.</p>

2. Realizácia výziev na predloženie návrhov na plán práce programu H2020 na rok 2014 (granty pre začínajúcich výskumných pracovníkov, granty pre konsolidátorov, granty na potvrdenie koncepcie); 8 530 návrhov žiadostí predložených v roku 2014, z toho 3 273 na granty pre začínajúcich výskumných pracovníkov, 2 528 na granty pre konsolidátorov, 2 287 na granty pre skúsených výskumných pracovníkov a 442 na granty na potvrdenie koncepcie (spolu na 2 termíny). Z tohto počtu bolo 8 374 žiadostí oprávnených, a teda hodnotených hodnotiacimi výbormi. Spolu 378 návrhov bolo vybraných na proces udelenia grantu pre začínajúcich výskumných pracovníkov a grantov na potvrdenie koncepcie. Výzva na predkladanie návrhov na získanie grantov pre konsolidátorov na rok 2014 zatiaľ nie je dokončená a výzva na predkladanie návrhov na získanie grantov pre skúsených výskumných pracovníkov na rok 2014 je stále vo fáze hodnotenia, pretože harmonogram výzvy sa posunul o 5 mesiacov pre neskoré prijatie programu H2020 Radou a Parlamentom.
3. Vypracúvanie a šírenie informácií o pracovnom programe H2020 a činnostiach agentúry v roku 2014.
4. Vedecká rada usporiadala v roku 2014 pravidelné zasadnutia v Bruseli a v celej Európe, obvykle na pozvanie vnútroštátnych orgánov. Stretávanie v rozličných krajinách, ktoré sú členskými štátmi EÚ alebo pridruženými krajinami, je pre ERC spôsob, akým sa môže viac zviditeľniť. Tieto zasadnutia tiež považujú za významnú udalosť vnútroštátne orgány, ako aj miestna vedecká a výskumná obec. Päť plenárnych zasadnutí vedeckej rady bolo zorganizovaných od 1. januára do 31. decembra 2014: v januári, marci a decembri v Bruseli (Belgicko), v júni v Oslo (Nórsko) a v októbri v Záhrebe (Chorvátsko).

V nadväznosti na odporúčania panela na preskúmanie štruktúr a mechanizmov ERC v roku 2009 zriadila vedecká rada dva stále výbory: prvý výbor poskytuje usmernenia ku konfliktom záujmov, k vedeckému pochybeniu a etickým otázkam a druhý výbor je poverený výberom hodnotiacich odborníkov. Výkonná agentúra podporovala prevádzkové činnosti týchto dvoch výborov, ktoré zasadli dvakrát resp. trikrát v roku 2014.

Členovia vedeckej rady sa taktiež stretávajú v rámci pracovných skupín a riešia špecifické otázky. Výkonná agentúra v roku 2014 usporiadala rôzne stretnutia pracovných skupín ERC pre inováciu a vzťahy s priemyslom, pre otvorený prístup, posilnenie medzinárodnej účasti, rodovú rovnosť a kľúčové ukazovatele výkonnosti. Pracovné skupiny vykonávajú analýzu a prispievajú k vedeckej stratégii ERC prostredníctvom návrhov, ktoré má prijať vedecká rada na plenárnom zasadnutí v oblastiach, ktoré sú predmetom ich mandátov: preskúmať vzťahy ERC s odvetvím priemyslu/obchodu a vplyv výskumu financovaného ERC na inovácie; vypracovať stanovisko ERC k otvorenému prístupu; zabezpečiť, aby bola ERC na čele najlepších postupov v súvislosti s rodovou rovnosťou vo výskume; preskúmať vhodné mechanizmy na zvýšenie účasti výskumných pracovníkov na výzvach ERC z krajín mimo EÚ; vypracovať plán monitorovania a hodnotenia výsledkov poslania ERC, nad rámec ukazovateľov a cieľov, podporovať krátkodobé, strednodobé a dlhodobé politiky vedeckej rady.

Nová skupina začala svoju činnosť v roku 2014, pracovná skupina na rozšírenie európskej účasti. Jej poslaním je podporovať krajiny strednej a východnej Európy, aby sa lepšie starali o svoje vedecké talenty a viac investovali do výskumu. Bude zvyšovať povedomie o systémoch ERC v týchto krajinách a lepšie informovať vedeckú obec o tom, čo ponúkajú granty ERC vedcom z tohto regiónu, a posilňovať účasť zatiaľ neobjavených vedeckých talentov z týchto krajín.

Výkonná agentúra v spolupráci s členmi uvedených skupín vypracovala niekoľko dokumentov, ktoré obsahovali analýzy a hlavné informácie o špecifických záležitostiach, ktorým sa venovali tieto pracovné skupiny a stále výbory.

Hlavné činnosti pracovných skupín v roku 2014:

Pracovná skupina pre inovácie a vzťahy s priemyslom: v júli 2014 deväť príjemcov grantov ERC na potvrdenie koncepcie bolo najprv školených a následne pozvaných na odprezentovanie svojich ideí investorom v trojminútových „výťahových šachtách“ sieti, ktorá pozostávala z inovátorov v priemysle a akademickej obci, ako aj investorov rizikového kapitálu. Ide o druhé podujatie tohto typu, ktoré ERC zorganizovala v spolupráci s mediálnou spoločnosťou ScienceBusiness. Prvé sa uskutočnilo v roku 2013.

Pracovná skupina pre otvorený prístup: zasadnutie o otvorenom prístupe a vedeckej excelentnosti bolo zorganizované v rámci spoločného semináru ERC–DNRF „Podpora akademickej excelentnosti v meniacom sa svete“, ktorý sa konal v júni ako podružné podujatie ESOF 2014.

Neskôr, v septembri, dvojdnový pracovný seminár o riadení a zdieľaní výskumných údajov prilákal viac než 140 účastníkov z celej Európy. Medzi ďalšie podujatia patrilo niekoľko seminárov so zástupcami konkrétnych otvorených infraštruktúr, napr. úložiskom dát Dryad and Figshare, nadácie OAPEN, ktorá prevádzkuje platformu pre otvorený prístup ku knihám, a iniciatívy Reproducibility Initiative. V spolupráci s STM, Medzinárodnou asociáciou vedeckých, technických a medicínskych vydavateľov, sa konali ďalšie dva semináre, jeden o tvorbe cien časopisov, druhý o zverejňovaní dlhých textov v digitálnom prostredí.

Pracovná skupina pre rodovú rovnosť: v snahe pokračovať v riešení nízkeho počtu žiadostí na základe výziev ERC zo strany výskumných pracovníčok v júni 2014 Vedecká rada ERC prijala Plán rodovej rovnosti ERC na roky 2014 – 2020. Tento dokument, vypracovaný pracovnou skupinou pre rodovú rovnosť, má za cieľ posunúť ďalej ciele Plánu rodovej rovnosti ERC na roky 2007 – 2013.

Okrem toho si pracovná skupina pre rodovú rovnosť objednala nezávislú štúdiu, projekt ERCAREER, v snahe preskúmať odlišnosti a podobnosti kariérnych postupov a vzorov mužských a ženských držiteľov grantov ERC a poskytnúť odporúčania.

Zdroj: Informácie poskytnuté agentúrou.

ODPOVEDE AGENTÚRY

11. Agentúra zobrala na vedomie správu Dvora a zrealizuje jeho pripomienky k vnútornej kontrole.
-